

LUCJAN CZESŁAW KOZIOROWSKI, BARBARA FUDEM

MIKROMETODA OZNACZANIA STĘŻEŃ HEMOGLOBINY

Z Samodzielnej Pracowni Analiz Klinicznych Instytutu Pediatrii,
Akademii Medycznej we Wrocławiu

Dokładne określenie małych stężeń hemoglobiny, szczególnie przy jej frakcjonowaniu, napotyka na trudności z powodu braku odpowiednio precyzyjnych metod. Praktycznie znane są trzy metody w różnych modyfikacjach.

1. Wybarwienie elektroforogramu barwnikami białkowymi.

2. Elucja do roztworów buforowych (1).

3. Elucja do odczynnika Drabkina (3).

Wadą pierwszej metody jest to, że poza hemoglobina wybarwiają się i inne białka, co zniekształca wyniki. Niedogodnością dwóch pozostałych postępowań jest niezadowalająca dokładność oznaczania Hb A₂ związana z małą jej zawartością. Po rozdziale elektroforetycznym 10 µl 5—8 g⁰/₀ roztworu hemoglobiny ekstynkcja frakcji Hb A₂ w jednocentymetrowej kuwecie jest rzędu 0,015—0,05. Są to wartości zbyt małe do osiągnięcia wystarczającej dokładności pomiarów:

Praca przedstawia metodę pomiaru małych stężeń hemoglobiny przeszło 20 razy czulszą od dotychczas proponowanych.

ZASADA METODY

Postępowanie opiera się na jakościowej metodzie piramidonowej oznaczania hemoglobiny (2), której zasadą jest przenoszenie przez hemoglobinę tlenu z nadtlenków na pierścień aromatyczny piramidonu. W wyniku tej reakcji powstaje związek barwny o maximum absorpcji przy 600 nm.

ODCZYNNIKI

1. 5⁰/₀ alkoholowy roztwór piramidonu — 5 g piramidonu rozpuścić w 100 ml etanolu 96°.
2. 3⁰/₀ woda utleniona.
3. 30⁰/₀ kwas octowy.

POSTĘPOWANIE

Oznaczanie zawartości Hb przeprowadza się w dwóch równoległych próbach:

- 1) kontrolnej o znanej zawartości Hb,
- 2) badanej.

Próbę kontrolną należy rozcieńczyć tak, aby zawierała 5—25 µg/1 ml — w zależności od spodziewanego stężenia Hb w próbce badanej. Do 1 ml roztworu dodaje się 1 ml 30⁰/₀ kwasu octowego oraz 1 ml 5⁰/₀ alkoholowego roztworu piramidonu. Przed samym pomiarem do każdej z prób

dodaje się 0,2 ml 3⁰/₀ wody utlenionej. Powstające w próbie niebieskie zabarwienie uzyskuje maximum natężenia między drugą a trzecią minutą i w tym czasie mierzy się absorpcję prób przy długości fali 600 nm, wobec wody destylowanej.

OBLICZANIE WYNIKÓW

Wynik dla próby badanej oblicza się wg wzoru:

$$\frac{E_{600}^K \times C_K}{E_{600}^B} = C_B$$

E_{600} — wartość ekstynkcyj przy 600 nm

C — stężenie Hb

K — próba kontrolna

B — próba badana

OZNACZANIE FRAKCJI A_1 , A_2

Na paski octanu celulozy nanosi się ok. 7 μ l 5—8 g⁰/₀ hemolizatu. Po rozdziale elektroforetycznym frakcje A_1 i A_2 eluuje się z wyciętych fragmentów do wody destylowanej. Hb A_1 rozcieńcza się 30-krotnie, Hb A_2 — dwukrotnie. Dalej postępuje się zgodnie z opisaną metodą oznaczania Hb, przy czym prowadzi się równoczesny pomiar pary Hb A_1 — Hb A_2 , bez udziału w tym wypadku próby kontrolnej. Procentowy udział Hb A_2 oblicza się wg wzoru:

$$\frac{E_{600}^{A_2} \times 100}{A_{600}^{A_1} \times 15 + E_{600}^{A_2}} = \% \text{ Hb } A_2$$

OBLICZANIE BŁĘDU METODY

Srednie odchylenie procentowe obliczone w stosunku do przeciętnej wartości Hb A_2 wynosi 6,45⁰/₀. Błąd wyznaczono mierząc 20 par Hb A_1 A_2 uzyskanych w rozdziale elektroforetycznym. Podobnym błędem obarczone były wyniki otrzymane przez Luciano Vettore i współpracowników (4), jednakże przy około 10 razy wyższych stężeniach hemoglobiny.

PISMIENICTWO

1. International Committee for Standardization in Haematology: Recommendations for selected methodes quantitative estimation of Hb A_2 and for Hb A_2 reference preparation. Br. J. Haematol., 38, 573—578, 1978.
2. Krawczyński J., Osiński T.: Laboratoryjne metody diagnostyczne, PZWL Warszawa 1967, 560.
3. Richterich R.: Chemia kliniczna, PZWL Warszawa, 1971, 336—338.
4. Vettore L., De Matteis M. C., Corvi C., Zanoleguacomo M.: Standardization of the simple method of the estimation of haemoglobin A_2 . Clin. Chim. Acta 86, 129—134, 1978.

Adres autora: L. C. Koziarowski, Państwowy Szpital Kliniczny Nr 4, ul. H. Wrońskiego 13c, 50-376 Wrocław.